

MÉCSVILÁG

6.

A SÁROSPATAKI NÉPFŐISKOLA TAJÉKOZTATÓJA 1990.AUG. 10.

a diákegylet üdvözlete

Szeretettel köszöntöm a Sárospataki Diákegylet Nemzedéki Népfőiskolája első évfolyamának valamennyi hallgatóját!

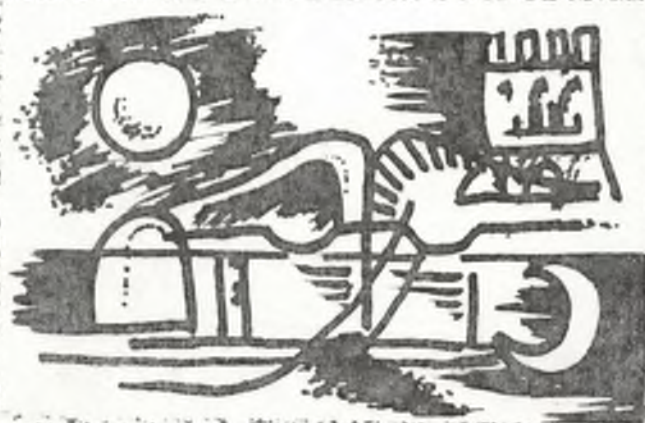
Engedjétek meg, hogy néhány szóval bemutassam a Diákegyletet, amely a népfőiskola anyagi alapjait előteremtette.

Szervezetünk 1989. márciusában alakult azzal a céllal, hogy biztosítsa számukra a kapcsolattartást volt iskolájukkal és egymással, hogy segítse az öntevékeny kezdeményezéseket a városban, ezáltal Sárospatak országos hírét is erősítve.

A Diákegylet eddigi rendezvényei közül kiemelkedik dr. Habsburg Ottó látogatásának megszervezése és lebonyolítása, amikor is a város lakói és az iskolák diákjai rendhagyó történelemórán ismerhették meg a Páneurópai Unió elnökének gondolatait.

Az elmúlt tanév folyamán kulturális-szórakoztató hétvégeket szerveztünk, és e népfőiskola után kerül sor második nyári táborunkra. Nem képzelhető el nélkülünk a jövőre esedékes, országos jelentőségű Sárospataki Diáknapok megrendezése sem.

A város felső- és középfokú oktatási intézményeiben díjakat alapítottunk, melyeket júniusban adtunk át először. S még valami: Sárospatak olaszországi testvérvárosából,

Collegnoból 9 diákot láttunk vendégül júliusban, és jövőre viszontlátogatásra kerül sor.

Ezen említett momentumokkal azt kívántuk illusztrálni, amit itt-tartózkodásod idején magad is tapasztalsz majd: Sárospatak mindig haladó és színvonalas diák- és népfőiskolai hagyományokat ápolt.

E két hét alatt - ha csak jelképesen is - pataki diák leszel. Ha megkedvelted a várost, és jól érezted itt magad: csatlakozz a Diákegylet-höz! Így minden fontos itteni eseményről tájékoztatni tudunk, és a Sárospatakkaal való kapcsolatod további élményeket eredményez majd.

Kívánok kellemes és hasznos időtöltést!

Takács Gábor,
a Sárospataki
Diákegylet elnöke

A mesteri korrektúra

CÍM

A legkönnyebben megmunkálható anyag, mely önmagában munkálódik. Mozgásban van, így azon legnagyobb energiát, mely épp ez állapotban rejlik, már előtt teremtő erőként látjuk.

A félelmek mára már eloszlottak.

Megnérettünk - megnézettünk -, aztán tovább dolgozott mindenki, megkönnyebbültek a vezetők, s a hallgatók. Mennyire heterogén a csapat? Melyek a MI léptékeink? Ismerve a kezdetet hová helyezhetjük a célt?

Bízatóak voltak Czinke Ferenc szavai, melyekben elénk vázolta egy működő oktatási rendszerben /mely jelenleg nem működik/ a népfőiskolák helyét a valódi tudás és annak elismerése kusza kapcsolatrendszerében.

Megnyugtató látni az igazi értékek folyamatosságát, a kapaszkodókat, így találkozni egymással.

Csetneki József

SZÓPANEL

Nemzedéki Népfőiskola. Bárospatak. Szekciók.
Társadalomismeret. Szállítás. Vacsora. Rizs.
Megnivító. Szűnyog. Sör. Sötétség. Reggeli.
Szalámi. Bárospatak. Reformáció. Kultúra.
Perényi. Rákóczi I-II. Lorántffy. Ebéd.
Séta. Vilmán bácsi. Bárospatak. Kultúra.
Népfőiskola. Vacsora. Rizs. Rózsa
Bándor. Játék. Stop. Reggeli. Szalá-
mi. Reformáció. Bárospatak. Kultú-
ra. Perényi. Lorántffy. Rákóczi
I-II. Berna-cor. Száky Bándor.
Jó Isten! Ebéd. Rizs. Vár.
Kultúra. Perényi. Lorántffy.
Rákóczi I-II. Sub Rosa.
Virttemplom. Bárospatak.
Katolicizmus. Kultúra.
Vacsora. Rizs. Tünc-
ház. Rózsa Bándor a
bandit ugratja. Reg-
geli. Szalámi. Busz.
Rizskódás. Holló.
Porcelán. Ne loadj!
Ebéd. Rizs. Hideg.
Busz. Falu. Volt.
Van. Még lehet.
Gyomorrontás.
Orvos. Kórház.
Vacsora. Rizs.
Eddig ennyi...

kis magyar
mozdonytan

A gőzmozdony las-
san indul el, de az-
után annál kitartóbban
és megbízhatóbban megy
- vallják az öreg vasu-
tasok.

Való igaz, a történelmi
szekció mozdonya is nehézkesen
indult, de remélhetőleg már meg-
bízhatóan halad tovább.

Bizony az első nap után a szekció
tagjai meglehetősen lehangoltan ül-
tek össze az esti beszélgetésre. Az
egésznap előadástól nem azt kapták,
amit vártak. Pölöskei Ferenc egyetemi ta-
nár úr nem tudta igazán magával ragadni a
kis társaságot. Sokan valószínűleg mást vár-
tak el, mint amit első lépésekként kaptak.
Aztán a második és a harmadik napon fokozatosan
gyorsult a tempó, felmelegedett a kazán. Még nem
forró, de az utasokat már megcsapta az utazás
varázsa. Jó utat, történelmi szekció!

Bordás István

Egy vén diófa árnyékában

Az emberi élet véges, időkorlátok közé szorított. De a rendkívüli ember kitolja létehatárait. Fizikai elmulása nem következhet be, míg életének nagy céljai meg nem valósulnak.

Egy ilyen emberi csoda, aki már életében hallhatatlan lett, Újszászy Kálmán, Sárospatak tudós remetéje.

Vallásos tisztelettel hallgattuk, ő pedig úgy beszélt nekünk, mint mester a tanítványainak.

Árnyékáért dicsérjük a vén fát. Így tartja a népi mondás. Életének gyümölcseit mi is élvezzük.

Megpihentünk most az árnyékában, erőt gyűjtöttünk, feltöltöttünk energiával. S majdan gyermekeinket is megismertetjük emlékével, szellemi és emberi nagyságával.

A magyar rajztanítás kiemelkedő egyénisége Balogh Jenő ez évben töltötte be 75. születésnapját. A Mester a vizuális nevelés új koncepciójának kidolgozásával a 60-as években korszakos változást hozott a rajz oktatásában.

"Ha a pedagógia nem a gyerekekre gondol, ha a pedagógia nem szereti a gyereket, az nem lehet pedagógia - vallja. Bűnöket követünk el, ha a gyereket tények elé állítjuk és megfosztjuk őket a kételkedéstől."

Köszöntjük a népfőiskolán a Mestert, aki példát adott hitből, kitartásból és tanításával szabaddá tett bennünket e boldog érzés minden felelősségével.

Megjöttünk !
Itt vagyunk !
A népfőiskola megnitója
kissé formabontó volt.

Képek az első közös
esténkről:

"Azért vagyok itt, hogy érezzem
a múltat. Itt lehet. És talán lesznek
mások is, akik ezt keresik. Ezért jöt-
tem a főiskolára és ezt várom tőle."

Horváth Gábor

Összegzés

A falak. A kollégium falai védenek, őriznek és felmentenek. Az embert szabaddá teszik. Akkor, amikor a növendékek idejöttek, lehetőséget kaptak. Kiléphettek a szülői világból, ami sokszor a szegényes gondolkodást jelentette. Ők itt nem mások lettek "csak" szabadok, szabadabb emberek. Ezt a kollégiumot ők tették naggyá úgy, hogy volt erre a szabadságra igényük. Talán nekünk is van. Bizom benne.

Egy hallgató

"Részletesen ecsetelni azt, ami sohasem történt meg, nemcsak a történetíró feladata, hanem minden igazi kultúremler elidegeníthetetlen joga."

Oscar Wilde

NO COMMENT

Megyek Sárospatakon...

Megyek az utcán. Nézem az embereket. Nem tudom, örüljek-e, avagy szomorkodjak a látványon. Mert látok:

- nyári szünetét töltő, nyakában lakáskulccsal lődörgő iskolás gyermeket,
- egyik cigarettáról a másikra gyújtó és büszkén füstölő, majdani anyaságával nem törődő vidám kamaszlányokat,
- fekete ruhás, nagy táskákkal bicegő öreg bodrogi nénikéket,
- nyugodt és érdeklődő turistákat,
- fáradt arcú, öreg Daciája te-tejéről poharat, porcelánt és csérgét áruló, két hazában is csak hazátlannak tartott erdélyieket,
- kisebbséghez tartozó, hátrányos helyzetű, sajnos épp munkakerülő fiatalok csoportját, kiknek közeledtére mindenki óvatosan elhúzódik,
- nyári szabadságukat a Bodrog partján, alkohalmámorban töltő, az új kormányt és a demokráciát ostorozó középkorúakat,
- ponyvairodalmat árusító, unottan üldögélő diáklányokat,
- presszóból részegen kitántorgó egykori tanáromat és példaképemet, ki fénykorának már csak romos paródiája,

- a nyári vásár néhány száz forintos megtakarítására számító, mindenfélét vásároló szegény embereket,
- csikket, napraforgóhéjat, jégkrémpálcát, műanyag poharat, papirzsebkendőt, cigarettás- és gyufásdobozt, almacsutkát, gyümölcsmagot nagyvonalúan elhajító kultúrlényeket.

1990. augusztus, Sárospatak.
A Bodrog-parton mit keresek?

Augusztus

Bodrogi történetek

Az elmúlt hetekben jelent meg a bodrogi füzetek első darabja, a Nagy Géza által szerkesztett Bodrogi történetek című kiadvány. A mű történeti áttekintésként is lebilincselő olvasmány. Hazánk északkeleti részén található vidékéről Magyarország lakossága nem sokat tud. Sokan nemcsak az itt található falvakat nem ismerik, de a Bodrogköz elnevezés is ismeretlen számukra. Ez nem is csoda, hiszen még az itt lakó emberek többsége is csak elcsökevényesedett ismeretekkel rendelkezik szűkebb szülőföldjéről.

A könyv ezen az állapoton kíván változtatni számos új ismeretet feltárva, tényeket villant föl ezen kevéssé ismert táj történelméből, kultúrájából.

A műből megtudhatjuk, hogy a hazának oly nagyjai mint Petőfi, Vörösmarty és Tompa is ismerték és műveikben is megemlékeztek erről a vidékről. Akik csak a népiélet hagyományai, mondái, ízes, színes nyelven előadott történetei iránt érdeklődnek szintén megtalálják számításukat.

Vajon ki az akit ne érdekelne, hogyan hűsítették magukat a tikasztó hőségben a régi aratók, ha a mocsaras földeken akadt egy-két csúszómászó? Vagy, hogyan lehet a lápban tiszta és jóízű ivóvizet találni? Vagy kinek ne keltene fel a fantáziáját a nádasban élő bodrogi remete,

aki öreg barátjával, egy halászsassal osztozkodik a napi halászsákmányon. Ki az akinek ne idézné föl gyermekkori emlékeit a Mátyás királyról szóló kalandos történet, akár megannyi más izgalmas elbeszélés a tatár-, törökvilág, vagy a 1848/49-es szabadságharc idejéből, tündérmesék ma már letűnőfélben levő varázsbirodalmáról nem is beszélve. Vajon hányan tudnák ma megmondani mit jelentenek a szignyász,

tubácska, csajra-hajra, eszter-
ág, görviggy, kecke, kerc, kö-
vönsült szavak? Ebben a könyvben
nemcsak a jelentésükre derül fény,
hanem eredeti környezetükben, ösz-
szefüggésükben is olvashatjuk
őket.

A népelet képeinek gazdag so-
kaságával illusztrált könyv Ma-
gyarország szép tájait bemutató
gazdag irodalmunk gyöngyszemei
közé tartozik.

Mindannyiunk feladata és köte-
lessége is egyben, hogy a gyorsu-
ló ütemű urbanizáció mellett ne
feledjük el, ne hagyjuk elveszni
az idő süllyesztőjében a vidék,
a falvak, a tanyak történelmi em-
lékeit, nyelvét, hagyományait!

KONDOR TAMÁS

VIRÁGÉNEK

Erdőkön, mezőkön járó,
Térj vissza ékesen szóló
szép ráró!
Csendesítsed szép szárnyaid,
álljanak meg már elfáradt
lábaid.
Szivem sebesíted, víg kedvem
epeszted,
éltem rövidíted, mert bizony
éretted
kész volnék letenni én életemet.

HÁROM NAPI NYOMÁSOK
- ÉS BENYOMÁSOK...

Felhívás I.

Aki naponta háromszor megismerkedne a Református Kollégium történetével megalakulásától napjainkig - VÁRJUK!

Jelige: "Kisegítő
Főiskola"

GYEREKEK!
MIKOR RÖFFENÜNK MÁR ÖSSZE?!
VILÁG MALACAI RÖFFENJÉTEK!
MI MÁR ÚGY RÖFFENNÉNK!
/A társ. ism. konda/

M
I
K

Külön felhívás
/csak társadalmiaknak!/
Ti is felejtsetek el egy-
más derekát!
A SZEKCIÓ

Lapzártakor érkezett:
"Rózsa Sándor a kolink-
ban feszelőg..."

"MÉCSVILÁG"

A Sárospataki Nemze-
déli Népfőiskola
tájékoztatója

Felelős szerkesztő:
DR. BALÁZSI KÁROLY

A szerk. biz.
tagjai:
BORDÁS ISTVÁN
CSETRNEKI JÓZSEF
KÖTELES RITA
LOVÁS JÁNOS TIBOR

Ára: 5 Ft